

آئین نامه تأسیس و فعالیت کارگروه علمی-سنجی

دانشگاه بوعلی سینا

۱- مقدمه

کارگروه علمی-سنجی با به عبارت دیگر، برنامه اجرایی سند راهبردی پژوهشی و فناوری دانشگاه بوعلی سینا، در مردادماه سال ۱۳۹۶، در حوزه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تأسیس گردید. و رسد فعالیت‌های خود را آغاز نمود. این کارگروه در راستای بررسی وضعیت و جایگاه علمی دانشگاه بوعلی سینا در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی و تحلیل وضعیت موجود دانشگاه از نظر برون‌دادهای علمی و سنجش فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و همچنین نظارت راهبردی پژوهشی به منظور بهبود و اثر بخشی این فعالیت‌ها، تأسیس شده است.

هدف اصلی این کارگروه، سنجش برون‌دادهای علمی دانش کاران و پژوهشگران دانشگاه در جهت تقویت و اعتلای جایگاه علمی دانشگاه بوعلی سینا است که از طریق بررسی و ارزشیابی مستمر برون‌دادهای علمی و طراحی مداخلات لازم، به انجام خواهد رسید.

۲- ماده ۱: اهداف کارگروه

۲-۱- رصد و هدایت برون‌دادهای علمی به سوی اهداف پژوهشی و فناوری دانشگاه مبتنی بر سند راهبردی پژوهش و فناوری.

۲-۲- سنجش میزان توانمندی علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه.

۲-۳- ارائه پیشنهادهای کاربردی در جهت بهبود آئین‌نامه‌های جاری پژوهشی و پیشنهاد به مدیران و واحدهای ذیربط.

۲-۴- شناسایی و معرفی نخبگان و پژوهشگران برتر دانشگاه.

۲-۵- فراهم نمودن امکان بررسی کیفی و کتبی عملکرد پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه.

۲-۶- مشخص کردن مسیر و اهداف تولیدات علمی اعضای هیأت علمی و گشودن جبهه‌های علمی با تأکید بر کیفیت برون‌دادهای

پژوهشی.

کتاب: ۲، ۵، ۹۷
شماره: ۲۸، ۹۷، ۱۲۹۵
پست:

۳- ماده ۲: تعاریف

۳-۱- **علم‌سنجی:** عبارت است از دانش اندازه‌گیری برون‌دهای علمی که با بررسی و کشف نظام و ساختار یک حوزه علمی به روش کمی و کیفی انجام می‌گیرد و ضمن مشخص کردن دستاوردهای یک فیلد فکری، مسیرهای احتمالی را برای پیشرفت‌های بعدی، پیش‌بینی می‌کند.

۳-۲- **کارگروه علم‌سنجی:** کارگروهی است که در راستای سنجش برون‌دادهای علمی و فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا با استفاده از شاخص‌ها و معیارهای علم‌سنجی در زیرمجموعه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تشکیل شده است.

۳-۳- **شاخص‌های علم‌سنجی:** شاخص‌های کمی از جمله: **ایندکس (H. Index)**، **ایندکس (G. Index)**، **ایندکس (M-Index)**، **ایندکس (Y-Index)**، ضریب تأثیر (Impact Factor)، نیم‌عمر استناد (Cited Half Life)، مقالات داغ (Hot Paper)، مقالات پر استناد (Highly Cited Paper)، عامل ویژه (Eigenfactor)، قانون بردفورد، زیرف، لوتکا و سایر تحلیل‌های استادی را در بر می‌گیرد.

۳-۴- **نظام‌های رتبه‌بندی:** این نظام‌ها، دانشگاه‌ها را بر پایه برون‌دادهای علمی و میزان تأثیر آنها بر علم روز دنیا در سطوح ملی و بین‌المللی رتبه‌بندی می‌کند.

۳-۵- **نقشه علمی:** ارائه یک شکل و تصویر کلی از شبکه اجتماعی و همکاری داخلی اعضای هیأت علمی دانشگاه با یکدیگر و همچنین همکاری با محققان سایر دانشگاه‌ها و تحلیل هم‌نویس‌دگی و به دست دادن نقشه علمی و شبکه اجتماعی ارتباطات علمی.

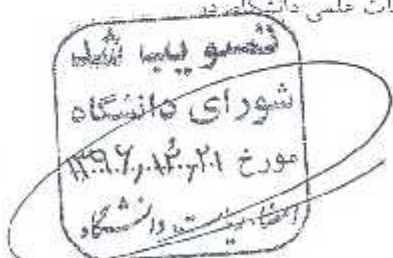
۳-۶- **تحلیل استنادی:** ارائه گزارش جامع و ترسیم وضعیت مقالات تألیفی توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه و چگونگی استناددهی به آنها از لحاظ کمی و معرفی مقالات برتر در این زمینه.

۳-۷- **سامانه علم‌سنجی دانشگاه:** کارکرد این سامانه، نمایش و ارائه گزارش از برون‌دادهای علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه است.

وب‌سایت دانشگاه خواهد بود.

۴- ماده ۳: تشکیلات و اعضای کارگروه علم‌سنجی دانشگاه

کارگروه علم‌سنجی به عنوان اتاق کار تخصصی در زیرمجموعه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه فعالیت خواهد کرد.

۴-۱- اعضای کارگروه: اعضای این کارگروه به دو سطح تقسیم می شوند که بدین شرح خواهند بود:

۴-۱-۱- اعضای حقوقی

۴-۱-۱-۱- معاون پژوهشی (رئیس)

۴-۱-۱-۲- مدیر امور پژوهشی (نایب رئیس کارگروه)

۴-۱-۱-۳- رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد

۴-۱-۱-۴- دبیر هیأت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت علوم، تحقیقات و فناوری

۴-۱-۲- اعضای حقیقی

۴-۱-۲-۱- متخصص علم اطلاعات و علم سنجی (دبیر اجرایی)

۴-۱-۲-۲- متخصص علم اطلاعات و کارشناس پایگاه های اطلاعاتی (مشورتی)

۴-۱-۲-۳- کارشناس فناوری اطلاعاتی (مشورتی)

۴-۱-۲-۴- متخصص موضوعی

۴-۱-۲-۵- اعضای مدعو بر اساس دستور کار جلسات

۴-۲- انتصاب اعضا:

معاون پژوهشی و فناوری، اعضای گروه را نصب و احکام را برای ایشان صادر خواهد کرد.

۴-۳- جلسات و مصوبات

۴-۳-۱- تشکیل جلسات: جلسات عمومی کارگروه با حضور نصف به نصف از یک اعضا رسمیت خواهد داشت؛ اما جلسات تخصصی با حداقل ۳ نفر از اعضا نیز رسمیت پیدا خواهد کرد. جلسات کارگروه هر دو هفته یکبار در دفتر معاونت پژوهشی برگزار خواهد شد.

۴-۳-۲- مصوبات گروه: مصوبات گروه با تأیید و امضای اکثریت اعضا رسمیت می یابد و به شورای پژوهشی ارجاع داده می شود. در مواردی که تشخیص داده شود مصوبات خارج از اختیارات اجرایی کارگروه علم سنجی است، با دستور معاون پژوهشی این نوع مصوبات جهت بررسی و تأیید نهایی به واحد یا کمیته و شورای بالادستی ارجاع داده می شود.

تصویب و تأیید
شورای دانشگاه
تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۳۱
استاد ریاست دانشگاه

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۵/۰۲
شماره: ۱۳۹۶/۰۵/۰۲
پست:

۵- ماده ۴: وظایف و اختیارات کارگروه علم‌سنجی دانشگاه

- ۵-۱- رصد نظام‌های رتبه‌بندی داخلی و خارجی با تاکید بر جایگاه دانشگاه در این رتبه‌بندی و اعلام و انتشار نتایج آنها.
- ۵-۲- مدیریت سامانه علم‌سنجی و انتشارات علمی دانشگاه.
- ۵-۳- هماهنگی و تعامل با واحدهای علم‌سنجی سایر دانشگاه‌ها.
- ۵-۴- ارائه ساز و کارهای مناسب در راستای بهبود سیستم تشویق مقالات علمی و اثربخشی آنها.
- ۵-۵- ارائه پیشنهاد‌های لازم به شوراهای مربوطه در جهت اصلاح شیوه‌نامه ارتقاء رتبه علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه.
- ۵-۶- ارائه پیشنهاد‌های لازم در حوزه نظارت راهبردی پژوهشی به منظور بهبود اثربخشی برنامه اجرایی سند راهبردی پژوهشی و فناوری دانشگاه.
- ۵-۷- انعکاس برون‌داد‌های علم‌سنجی و ارائه گزارش‌ها و اطلاع‌رسانی دوره‌ای به شوراهای بالادستی و اعضای هیأت علمی دانشگاه.
- ۵-۸- ارائه گزارش‌های دوره‌ای در مورد وضعیت پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه به صورت فردی و گروهی.
- ۵-۹- ارائه گزارش‌های لازم به مدیران ذی‌ربط در جهت کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری علمی در تخصیص بودجه و توازن بودجه یا هزینه‌های پژوهشی.
- ۵-۱۰- طراحی نقشه علمی دانشگاه بر اساس داده‌های استخراج شده از پایگاه‌های استنادی (Scopus, ISI, ISC).
- ۵-۱۱- استخراج همکارهای علمی و استادهای به مقالات اعضای هیأت علمی بر اساس داده‌های استخراجی از پایگاه‌های ذکر شده.

